

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин

27 серпня 2024 р., протокол № 8
Голова Вченої ради

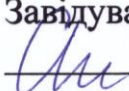
Лариса СЕРГІЄНКО

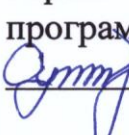

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Військово-політичні інститути у глобальній безпеці»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і
видами діяльності)» освітньо-професійна програма «Національна безпека
(за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра національної безпеки, публічного управління та адміністрування

Схвалено на засіданні кафедри
національної безпеки, публічного
управління та адміністрування
26 серпня 2024 р., протокол № 7

Завідувач кафедри
 Світлана СВІРКО

Гарант освітньо-професійної
програми
 Ірина СУПРУНОВА

Розробник: д.політ.н., проф., професор кафедри національної безпеки,
публічного управління та адміністрування Ігор ХРАБАН

Житомир
2024

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 20 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Військово-політичні інститути у глобальній безпеці» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» освітньо-професійна програма «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		6-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 3 самостійної роботи – 4,5	Освітній ступінь: «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	10 год.
		Практичні	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
72 год.	104 год.		
Вид контролю: екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

– для денної форми навчання – 40 % аудиторних занять, 60% самостійної та індивідуальної роботи;

– для заочної форми навчання – 13,3% аудиторних занять, 86,7 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є отримання знань про еволюцію, засади, специфіку функціонування військово-політичних інститутів в умовах трансформації сучасного світу, ознайомлення студентів із проблемами формування глобальної безпеки, структурою та умовами формування системи безпеки різних рівнів.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення структури та функцій військово-політичних інститутів на міжнародному рівні;
- аналіз ролі та впливу міжнародних організацій, таких як ООН, ЄС, НАТО тощо;
- розгляд взаємодії держав та неурядових суб'єктів на міжнародній арені;
- розгляд стратегій забезпечення міжнародної безпеки;
- аналіз взаємодії держав та неурядових суб'єктів на міжнародній арені.

Зміст навчальної дисципліни спрямований на формування наступних **компетентностей**, визначених освітньо-професійною програмою «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 5. Здатність оцінювати вплив глобальних проблем і трансформацій геополітичного та геоeкономічного простору на національну безпеку, аналізувати інституційну структуру забезпечення міжнародної безпеки.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» :

ПРН 10. Вміти критично аналізувати досвід функціонування військово-політичних інститутів світу, сучасний стан та тенденції розвитку міжнародних відносин і геополітичної ситуації, оцінювати їх вплив на національну безпеку та оборону держави, враховуючи закономірності європейських та євроатлантичних інтеграційних процесів.

ПРН 11. Вміти прогнозувати складні процеси, що відбуваються в системі національної та міжнародної безпеки і їх практичні наслідки, зокрема, явища різних сфер суспільного життя, володіти навиками професійного використання методів стратегічного планування в фаховій діяльності.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні **Soft skills**:

- **комунікативні навички:** уміння ефективно взаємодіяти у міжнародному безпековому середовищі, ведення дипломатичних переговорів, навички міжкультурної комунікації, робота в команді задля досягнення спільної мети;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 5

- *уміння виступати привселюдно*: участь у міжнародних конференціях, аргументоване відстоювання власної позиції;

- *керування часом*: здатність ефективно планувати виконання завдань у межах обмеженого часу; розстановка пріоритетів у складних умовах; дотримання дедлайнів;

- *гнучкість і адаптивність*: здатність адаптуватися до змін міжнародного безпекового середовища, орієнтуватися в різних геополітичних ситуаціях, стратегічно мислити у сфері глобальної безпеки;

- *лідерські якості*: здатність ухвалювати рішення у кризових ситуаціях;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика та передумови виникнення військово-політичних інститутів

Тема 1. Історія появи, поняття та класифікація міжнародних організацій (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Виникнення і еволюції міжнародних організацій в історичній ретроспективі.

2. Зростання кількості міжнародних організацій протягом ХІХ – ХХ століть.

3. Сутність поняття “міжнародна організація”.

4. Класифікація міжнародних організацій.

5. Процедура прийняття рішень

6. Типи та види голосувань

Тема 2. Функції міжнародних організацій (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Правотворча функція міждержавних (міжурядових) організацій.

2. Регулюючі і контрольні функції МО.

3. Оперативна функція МО.

4. Інформаційна функція МО.

5. Подвійна функція МО.

6. Безпекові функції

7. Взаємодія та співпраця з іншими міжнародними організаціями

Тема 3. Перші міжнародні організації (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Священний союз

2. Дунайська комісія.

3. Міжнародний телеграфний союз

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 6

4. Всесвітній поштовий союз
5. Всесвітня метеорологічна організація (ВМО)

Тема 4. Історія Ліги Націй (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Створення Ліги Націй.
2. Діяльність організації.
3. Причини краху організації.
4. Роль Вудро Вільсона у створенні ЛН. Прийняття Статуту ЛН.

Змістовий модуль 2. Військово-політичні інститути світу

Тема 5. Організація північно-атлантичного договору (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Історія заснування Альянсу. Місце НАТО у міжнародних відносинах біполярного світу.
2. Механізм діяльності НАТО.
3. Військові структури НАТО.
4. Історія співпраці України і НАТО.
5. Основні тенденції розвитку міжнародних відносин на сучасному етапі. Роль НАТО в системі євроатлантичної безпеки.
6. План дій щодо членства (ПДЧ) в НАТО.
7. Програма Усеохопного пакету допомоги для України. Закріплення курсу України до НАТО в Конституції України. Програма Особливого партнерства України з НАТО.

Тема 6. Європейський Союз (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Історія виникнення
2. Основні інститути влади
3. Історичні передумови та етапи європейської інтеграції.
4. Умови участі країн в Європейському Союзі та перспективи його розширення.
5. Інституції та регіональна політика ЄС.
6. Перспективи співробітництва України з країнами ЄС.
7. Brexit та його наслідки.

Тема 7. Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ) (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Історія створення: від наради з безпеки і співробітництва в Європі (НБСЄ) до ОБСЄ
2. Основні цілі та принципи діяльності
3. Структура та основні інститути ОБСЄ
4. Основні напрями діяльності ОБСЄ
5. Роль ОБСЄ у забезпеченні європейської безпеки

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 7

6. Участь України в ОБСЄ
7. Виклики та перспективи розвитку ОБСЄ
8. Моніторингова місія ОБСЄ в Україні
9. Вплив російської агресії на роботу ОБСЄ

Тема 8. Організація договору про колективну безпеку (ОДКБ) (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Історія створення
2. Організаційна структура ОДКБ
3. Основні напрями діяльності ОДКБ
4. Військові сили та спільні операції ОДКБ
5. Геополітична роль ОДКБ
6. Відносини України з ОДКБ
7. Чи може ОДКБ стати "російським аналогом НАТО"?
8. Причини відмови України від членства в ОДКБ
9. Політичні та безпекові аспекти відносин України з країнами-членами ОДКБ

Тема 9. Шанхайська організація співробітництва (ШОС) (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Історія створення
2. Основні цілі та принципи діяльності
3. Організаційна структура ШОС
4. Основні напрями діяльності ШОС
5. Безпекова діяльність ШОС
6. Геополітичне значення ШОС
7. Економічна співпраця в рамках ШОС

Тема 10. Ліга арабських держав (ЛАД) (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Історія створення: причини та передумови виникнення
2. Основні цілі, завдання та принципи діяльності.
3. Організаційна структура ЛАД
4. Основні напрями діяльності ЛАД
5. Взаємодія ЛАД з іншими міжнародними організаціями
6. ЛАД у врегулюванні конфліктів на Близькому Сході
7. Виклики та перспективи розвитку ЛАД

Тема 11. Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН) (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Історія створення: причини та передумови виникнення
2. Основні цілі, принципи та завдання організації

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 8

3. Організаційна структура АСЕАН
4. Основні напрями діяльності АСЕАН
5. Роль АСЕАН у врегулюванні регіональних конфліктів
6. Економічна співпраця в межах АСЕАН
7. Геополітичне значення АСЕАН
8. Виклики та перспективи розвитку

Тема 12. Організація американських держав (ОАД) (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Історія створення: передумови та формування
2. Організаційна структура ОАД
3. Основні напрями діяльності ОАД
4. Роль ОАД у забезпеченні безпеки в Західній півкулі
5. Економічна та соціальна співпраця в межах ОАД
6. Геополітична роль ОАД
7. Вплив зовнішніх гравців

Тема 13. Африканський союз (АС) (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Історія створення
2. Організаційна структура АС
3. Основні напрями діяльності АС
4. Миротворчі місії та безпекове співробітництво АС
5. Економічна співпраця в межах АС
6. Відносини АС з іншими міжнародними організаціями
7. Політична нестабільність та військові перевороти
8. Проблеми економічної нерівності та бідності

Тема 14. Співдружність незалежних держав (СНД) (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Передумови створення
2. Організаційна структура СНД
3. Основні напрями діяльності СНД
4. Військово-безпекове співробітництво в рамках СНД
5. Економічна взаємодія в межах СНД
6. Відносини СНД з іншими міжнародними організаціями
7. Альтернативні інтеграційні об'єднання (ЄАЕС, ШОС)
8. Перспективи реформування СНД або його подальшого ослаблення

Тема 15. Організація ісламського співробітництва (ОІС) (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Історія створення: причини та передумови

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 9

2. Організаційна структура ОІС
3. Основні напрями діяльності ОІС
4. Безпекова співпраця в рамках ОІС
5. Геополітичне значення ОІС
6. Політичні відповідності між країнами-членами
7. Проблеми внутрішньої координації та ефективності рішень
8. Роль ОІС у глобальному ісламському світі

Тема 16. Міжнародна морська організація (ІМО) (ЗК 1, ЗК 5, СК 5, ПРН 10, ПРН 11)

1. Історія створення: причини та передумови
2. Організаційна структура ІМО
3. Основні напрями діяльності ІМО
4. Міжнародні конвенції прийняті в рамках ІМО
5. Екологічні ініціативи ІМО
6. Впровадження нових технологій у морській галузі
7. Запобігання морському піратству та тероризму
8. Співпраця з національними морськими адміністраціями
9. Регулювання автономного судноплавства

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 10

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика та передумови виникнення військово-політичних інститутів								
Тема 1. Історія появи, поняття та класифікація міжнародних організацій	7	2	1	4	7	1	1	5
Тема 2. Функції міжнародних організацій	7	2	1	4	7	-	-	7
Тема 3. Перші міжнародні організації	8	2	1	5	8	-	-	8
Тема 4. Історія Ліги Націй	8	2	1	5	8	1	1	6
Разом за змістовий модуль 1	30	8	4	18	30	2	2	26
Змістовий модуль 2. Всеохоплююча оборона та підготовка держави до сучасних викликів і загроз.								
Тема 5. Організація північно-атлантичного договору	8	2	1	5	8	1	1	6
Тема 6. Європейський Союз	8	2	1	5	8	1	1	6
Тема 7. Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ)	8	2	1	5	8	1	1	6
Тема 8. Організація договору про колективну безпеку (ОДКБ)	7	2	1	4	8	1	1	6
Тема 9. Шанхайська організація співробітництва (ШОС)	7	2	1	4	7	1	-	6
Тема 10. Ліга арабських держав (ЛАД)	8	2	1	5	8	1	-	7
Тема 11. Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН)	8	2	1	5	8	1	-	7
Тема 12. Організація американських держав (ОАД)	7	2	1	4	7	-	-	7
Тема 13. Африканський союз (АС)	7	2	1	4	7	-	-	7
Тема 14. Співдружність незалежних держав (СНД)	7	2	1	4	7	1	-	6
Тема 15. Організація ісламського співробітництва (ОІС)	7	2	1	4	7	-	-	7
Тема 16. Міжнародна морська організація (ІМО)	7	2	-	5	7	-	-	7
Разом за змістовий модуль 2	89	24	11	54	90	8	3	78
Модульний контроль	1	-	1	-	-	-	-	-
ВСЬОГО	120	32	16	72	120	10	6	104

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 11

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
1.	Тема 1. Історія появи, поняття та класифікація міжнародних організацій	1	1
2.	Тема 2. Функції міжнародних організацій	1	1
3.	Тема 3. Перші міжнародні організації	1	1
4.	Тема 4. Історія Ліги Націй	1	-
5.	Тема 5. Організація північно-атлантичного договору	1	-
6.	Тема 6. Європейський Союз	1	-
7.	Тема 7. Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ)	1	-
8.	Тема 8. Організація договору про колективну безпеку (ОДКБ)	1	1
9.	Тема 9. Шанхайська організація співробітництва (ШОС)	1	-
10.	Тема 10. Ліга арабських держав (ЛАД)	1	-
11.	Тема 11. Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН)	1	-
12.	Тема 12. Організація американських держав (ОАД)	1	-
13.	Тема 13. Африканський союз (АС)	1	1
14.	Тема 14. Співдружність незалежних держав (СНД)	1	1
15.	Тема 15. Організація ісламського співробітництва (ОІС)	1	1
16.	Тема 16. Міжнародна морська організація (ІМО)	-	-
17.	Модульний контроль	1	-
РАЗОМ		16	6

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
1	Тема 1. Історія появи, поняття та класифікація міжнародних організацій Процедура прийняття рішень. Типи та види голосувань	4	5
2	Тема 2. Функції міжнародних організацій. Взаємодія та співпраця з іншими міжнародними організаціями	4	7
3	Тема 3. Перші міжнародні організації Всесвітній поштовий союз. Всесвітня метеорологічна організація (ВМО)	5	8
4	Тема 4. Історія Ліги Націй Роль Вудро Вільсона у створенні ЛН. Прийняття Статуту ЛН.	5	6
5	Тема 5. Організація північно-атлантичного договору Програма Усеохопного пакету допомоги для України. Закріплення курсу України до НАТО в Конституції України. Програма Особливого партнерства України з НАТО.	5	6

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 12

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
6	Тема 6. Європейський Союз Brexit та його наслідки.	5	6
7	Тема 7. Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ) Моніторингова місія ОБСЄ в Україні. Вплив російської агресії на роботу ОБСЄ.	5	6
8	Тема 8. Організація договору про колективну безпеку (ОДКБ) Причини відмови України від членства в ОДКБ. Політичні та безпекові аспекти відносин України з країнами-членами ОДКБ	4	6
9	Тема 9. Шанхайська організація співробітництва (ШОС) Геополітичне значення ШОС. Економічна співпраця в рамках ШОС	4	6
10	Тема 10. Ліга арабських держав (ЛАД) Виклики та перспективи розвитку ЛАД	5	7
11	Тема 11. Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН) Економічна співпраця в межах АСЕАН. Геополітичне значення АСЕАН. Виклики та перспективи розвитку	5	7
12	Тема 12. Організація американських держав (ОАД) Геополітична роль ОАД. Вплив зовнішніх гравців	4	7
13	Тема 13. Африканський союз (АС) Проблеми економічної нерівності та бідності	4	7
14	Тема 14. Співдружність незалежних держав (СНД) Альтернативні інтеграційні об'єднання (САЕС, ШОС). Перспективи реформування СНД або його подальшого ослаблення	4	6
15	Тема 15. Організація ісламського співробітництва (ОІС) Проблеми внутрішньої координації та ефективності рішень. Роль ОІС у глобальному ісламському світі	4	7
16	Тема 16. Міжнародна морська організація (ІМО) Співпраця з національними морськими адміністраціями. Регулювання автономного судноплавства	5	7
РАЗОМ		72	104

7. Індивідуальні та групові завдання

Тема роботи «Глобальні виклики для військово-політичних інститутів у сучасному світі». Робота повинна включати наступні розділи:

1. Аналіз глобальних тенденцій: дослідіть і проаналізуйте основні глобальні тенденції, що впливають на сучасні політичні та безпекові інститути. Зверніть увагу на зміни в міжнародних відносинах, економіці та технологіях.

2. Роль міжнародних організацій: оцініть роль та ефективність міжнародних організацій, таких як ООН, Європейський союз, НАТО тощо, у вирішенні політичних та безпекових питань. Проведіть порівняльний аналіз їхніх можливостей та обмежень.

3. Кібербезпека та інформаційна війна: розгляньте виклики, пов'язані з кібербезпекою та інформаційною війною, і їх вплив на сучасні політичні

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 13

процеси. Які заходи можуть бути вжиті для забезпечення кібербезпеки на міжнародному рівні?

4. Локальні конфлікти та гуманітарна допомога: проаналізуйте деякі локальні конфлікти у різних частинах світу та роль міжнародних інститутів у наданні гуманітарної допомоги та вирішенні конфліктів.

5. Майбутнє військово-політичних інститутів: розгляньте можливі напрями розвитку військово-політичних інститутів у майбутньому. Які виклики та можливості вони можуть зустріти, і як вони можуть адаптуватися до швидких змін у світі?

Обсяг роботи 25-30 сторінок. Мінімальна кількість використаних джерел - 15.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПРН 10. Вміти критично аналізувати досвід функціонування військово-політичних інститутів світу, сучасний стан та тенденції розвитку міжнародних відносин і геополітичної ситуації, оцінювати їх вплив на національну безпеку та оборону держави, враховуючи закономірності європейських та євроатлантичних інтеграційних процесів.	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод
ПРН 11. Вміти прогнозувати складні процеси, що відбуваються в системі національної та міжнародної безпеки і їх практичні наслідки, зокрема, явища різних сфер суспільного життя, володіти навиками професійного використання методів стратегічного планування в фаховій діяльності.	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 14

Результат навчання	Методи контролю
ПРН 10. Вміти критично аналізувати досвід функціонування військово-політичних інститутів світу, сучасний стан та тенденції розвитку міжнародних відносин і геополітичної ситуації, оцінювати їх вплив на національну безпеку та оборону держави, враховуючи закономірності європейських та євроатлантичних інтеграційних процесів.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка завдань модульного контролю – Самооцінювання та взаємооцінювання – Екзамен
ПРН 11. Вміти прогнозувати складні процеси, що відбуваються в системі національної та міжнародної безпеки і їх практичні наслідки, зокрема, явища різних сфер суспільного життя, володіти навиками професійного використання методів стратегічного планування в фаховій діяльності.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка завдань модульного контролю – Самооцінювання та взаємооцінювання – Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

- поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми навчання;
- поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми навчання.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі тестування.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 15

Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100
Для здобувача заочної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	40	15
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	45
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах 2. Підготовка наукових статей	до 20	до 20
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	20	5
Участь у дискусії	10	5
Виконання тестових завдань	10	5
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	40	15

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 16

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = (P_{\text{Вво}} \times \text{ВК}_{\text{В}} + P_{\text{Удво}} \times \text{ВК}_{\text{Уд}} + P_{\dots} \times \text{ВК}_{\dots}) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_{\text{Вво}}$, $P_{\text{Удво}}$, P_{\dots} – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$$\text{ВК}_{\text{В}} = 20 \div 40 = 0,5;$$

$$\text{ВК}_{\text{Уд}} = 10 \div 40 = 0,4;$$

$$\text{ВК}_{\text{ТЗ}} = 10 \div 40 = 0,4;$$

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт.

Значення коригувального коефіцієнту для денної форми становить:

$$K_{\text{НЗ}} = 40 \div 100 = 0,4.$$

Значення коригувального коефіцієнту для заочної форми становить:

$$K_{\text{НЗ}} = 15 \div 100 = 0,15.$$

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань модульного контролю	40	-
Разом за виконання завдань модульного контролю	40	-

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 17

семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

У здобувача вищої освіти заочної форми навчання семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 18

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1.	Військово-політичні інститути	Military-political institutions
2.	Глобальна безпека	Global security
3.	Міжнародна безпека	International security
4.	Спільна оборонна політика	Common defense policy
5.	Колективна безпека	Collective security
6.	Міжнародні організації	International organizations
7.	ООН (Організація Об'єднаних Націй)	UN (United Nations)
8.	НАТО (Північноатлантичний альянс)	NATO (North Atlantic Treaty Organization)
9.	ОБСЄ (Організація з безпеки та співпраці в Європі)	OSCE (Organization for Security and Cooperation in Europe)
10.	ОДКБ (Організація Договору про колективну безпеку)	CSTO (Collective Security Treaty Organization)
11.	Шанхайська організація співробітництва (ШОС)	Shanghai Cooperation Organization (SCO)
12.	Міжнародний суд	International Court of Justice
13.	Рада Безпеки ООН	UN Security Council
14.	Міжнародне гуманітарне право	International humanitarian law
15.	Контроль над озброєннями	Arms control
16.	Неурядові організації	Non-governmental organizations
17.	Військова дипломатія	Military diplomacy
18.	Конфлікти та криза	Conflicts and crises
19.	Миротворчі операції	Peacekeeping operations
20.	Роззброєння	Disarmament
21.	Тероризм	Terrorism
22.	Гібридні війни	Hybrid warfare
23.	Кібербезпека	Cybersecurity
24.	Безпека інформації	Information security
25.	Військові альянси	Military alliances
26.	Сили швидкого реагування	Rapid reaction forces

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 19

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
27.	Військові операції	Military operations
28.	Військова допомога	Military assistance
29.	Геополітика	Geopolitics
30.	Міжнародні санкції	International sanctions
31.	Глобальні загрози	Global threats
32.	Військова доктрина	Military doctrine
33.	Переговори та дипломатія	Negotiations and diplomacy

12. Рекомендована література

Основна література

1. Голянич Б. В., Вакуленко В. Р. Шанхайська організація співробітництва: історія, стан та перспективи. *Політичне життя*. 2023. № 3. С. 105–112. URL: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2023.3.13>
2. Криворучко Л. Досвід Європейського союзу та країн Сходу щодо запровадження міжнародних стандартів у серії забезпечення захисту прав людини. *“International Humanitarian University Herald. Jurisprudence”*. 2024. № 70. С. 118–121. URL: <https://doi.org/10.32782/2307-1745.2024.70.23>.
3. Мартинов А. Європейський союз у постмодерній системі міжнародних відносин. *Європейські історичні студії*. 2022. № 22. С. 23–39. URL: <https://doi.org/10.17721/2524-048x.2022.22.2>.
4. Потехін О., Ялі М. Військово-політичне співробітництво в інституціональних концепціях теорії міжнародних відносин. *Суспільно-політичні процеси*. 2023. Р. 228–276. URL: <https://doi.org/10.59553/2518-7546-2023-21-5>.
5. Сучасний стан і перспективи розвитку й трансформації Північноатлантичного альянсу : аналіт. доп. / В. Кравченко, В. Орлик, М. Замікула, В. Ярмоленко, О. Давимука; за заг. ред. М. Паламарчука та О. Александрова. Наук. електрон. вид. Київ: НІСД, 2021. 36 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-12/blok_nato.pdf
6. Чернишова Л. Суперництво США та Китаю: наслідки для асоціації держав південно-східної азії. *Економіка та суспільство*. 2022. № 37. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-77>.

Допоміжна література

1. Бородай А.В. Україна та НАТО: шляхи співпраці та співробітництва. Регіональні студії. 2021. №26 С.5-9. URL: <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/26/3.pdf>
2. Давимука О. Підсумки саміту держав Великої двадцятки 2022 р. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-11/pidsumki-samitu-g20_18_11_22_pdf.pdf

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б/ОК26- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 20

3. Завгородня Ю.В. Роль НАТО у боротьбі з кіберконфліктами: політико-правовий аспект Регіональні студії. 2022. №30 С. 62-65. URL: <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/30/10.pdf>

4. Микитчук Н.М. Країни Центральної Азії: участь в міжнародних організаціях, проблеми систем колективної безпеки та регіональної інтеграції Регіональні студії. 2022. №28 С. 103-107. URL: <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/28/19.pdf>

5. Міцніший союз: консолідація демократій унаслідок широкомасштабної агресії Росії проти України : аналіт. доп. / О. Александров, О. Борділовська, А. Веселовський та ін. ; за ред. О. Александрова. Київ : НІСД, 2023. 75 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2023-06/ad_zamozhni

6. Стратегічна концепція НАТО – 2022 ухвалена главами держав і урядів на Мадридському саміті НАТО 29 червня 2022 року. URL: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2022/6/pdf/290622-strategic-concept-ukr.pdf

7. Ткач Б.А. Інституціональні засади політичної відповідальності в Європейському Союзі Регіональні студії. 2021. №25. С.48-52. URL: <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/25/11.pdf>

8. Тодоров І.Я. Безпековий вимір міжнародних відносин в Східній та Центральній Європі в контексті російської агресії. Політичне життя. 2022. №1. С. 138–144.

9. Ярмош О., Хом'якова М. Міжнародний тероризм та особливості боротьби з ним на регіональному рівні на прикладі ЄС та ШОС. Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». Вип. 12, 2020. С. 69-76.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <https://europeanunion.europa.eu>

2. Національна бібліотека України імені Володимира Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

3. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: <http://www.un.org/>

4. Офіційний сайт НАТО. URL: <http://www.nato.int>

5. Офіційний сайт Організації з Безпеки та Співробітництва в Європі. URL: www.osce.org

6. Офіційний сайт АСЕАН. URL: www.asean.org.id

7. Офіційний сайт Міжнародного Суду. URL: <http://www.icj-cij.org>

8. Військово-політичні блоки: історія та мета створення. Agromassiday. URL: <https://ukr.agromassidayu.com/voenno-politicheskie-bloki-istoriya-iceli-sozdaniya-news-333098>